

**Előfizetési árak:**

Egy évre 10 fnt — kr.  
Félévre 5 „ — „  
Negyedévre 2 „ 50 „  
Egy hóra 1 „ — „  
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap,  
vasárnap kivételével.

# DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség

és

Kiadóhivatal:

Fő-piacz, Simonffy-ház  
a városházával szemben

Hirdetések a legnérsé-  
keltebb árszámítás mel-  
lett vétetnek fel.



## Simonffy Imre.

Debreczen, márczius 14.

E név, melyet jelen cikkelyünk fölétünk, Debreczen város fejlődésének fényes szimboluma. Azzal a névvel van szorosán egybeforva városunk haladása, mely nemcsak külsőben, de erkölcsi tekintetben is úgy nyilatkozott meg, hogy, — a mi megtisztelő és magában hordja városunk fejlődésének és annak a szorgalmas, zaj nélkül munkálkodó embernek dicséretét, — fölébresztette a modern haladást, az anyagi jólét emelkedését feltű más nagyobb vidéki városok irigységét.

Folyó évi október hó 7-én lesz husz esztendeje, hogy Debreczen város közgyűlése németujfalui Simonffy Imre főkapitányt, polgármesteri helyettest egyhangulag polgármesterré választotta. Háromszor volt általános tisztújítás azóta; e nagy magyar város közönségének bizalma mindannyiszor osztatlanul emelte újra Simonffy Imrét a polgármesteri díszes állásra, melyet ilyen hosszú ideig ő előtte még senki sem töltött be.

A főbírósgot is tovább mint ő, csak egy ember, a nagy nevű Domokos Lajos atyja — Imre viselte. Száz esztendő óta szerepel a Simonffy család Debreczenben; e száz esztendőnek egy harmadrészét Simonffyak vezetése alatt élte keresztül Debreczen. — Simonffy Imrének nagybátyját, Sámuelt ma is hálával emlegetik a debreczeniek.

Részben az ő főbírósgának hosszú ideje alatt heverte ki Debreczen az 1802. és 1811. évi nagy tűzvészek óriási pusztításait; az ő főgondnoki buzgalma fejezte be a leégett kollegium és református nagy templom újra építését.

Unokája, Imre nevével elválhatlanul van összeforva Debreczennek paraszt városból igazi modern várossá átalakulása. Az utolsó husz év alatt meglepő fejlődésnek indult észak-keleti Magyarország metropolisza; e fejlődésben oroszán része van Simonffy Imre gondos és körültekintő kormányzásának. Ez idő alatt mutatta meg Debreczen, mily óriási nagy erővel rendelkezik polgársága s maga a város, mint erkölcsi testület a béke műveihez.

Hosszu sora keletkezett mindenféle kulturális és közegészségügyi intézményeknek, melyek palotaszzerű épületekben nyertek elhelyezést; közigazgatás és törvénykezés tekintetében nagy területek központjává lett; ipar és kereskedelem nehéz küzdelmekkel és nagy áldozatokkal bár, új lendülésnek indult; azóta épült vasutak az ország egyik első rangu vasuti csomópontjává tették Debreczent.

A közvagyonosodásnak lehetőleg minden irányban előmozdítása mindig főgondját képezi a városi hatóságnak és

a vele karöltve dolgozó polgárságnak. A város képe egészen megváltozott. Aszfalt gyalogjárók, közuti vasutak épültek; az élénkebb forgalmu utcák kőburkolattal látattak el; legtöbb utca csatornázva és fásítva van. Régi egyszerű földszintes házak helyét modern kényelemmel épült díszes házak foglalják el. Jókai már évekkel ezelőtt paloták városának nevezte Debreczent.

A katonaság számára százezrekbe került kaszárnyák épültek. Mindezen alkotások negyedfél millió forint adóssággal terhelték ugyan meg a várost, de ugyanezen idő alatt a város vagyona 10 millióról 19 millióra emelkedett; a közpénztár jövedelmei pedig 500.000 frtról 1 millióra.

Tervbe van véve több nagyszabású mű létesítése, pl. a vízvezeték és villamos világítás. Most rendeztetett a szegényügy, a koldulás eltörlésével és munkába van véve a város általános szabályozási tervének elkészítése. Ugyancsak élén áll a polgármester annak a mozgalomnak, a mely Debreczennek egyetemi várossá emelése tárgyában megindult.

Ő felsége a király két ízben méltányolta Simonffy Imre érdemeit: a királyi tanácsos és a III. oszt. vaskoronarend tulajdonosa. — A polgárság körében, mely pári különbség nélkül nagybecsüli és szereti az ő legelső tisztviselőjét, az ő erényeinek típusát, — mint értesítünk — már is foglalkoznak azzal, hogy méltó módon ünnepeljék meg Simonffy Imre husz éves polgármesterségét.

### — Belföldi hírek. (Uj főispánok.)

Hír szerint Vojnits Istvánt, Szabadka és Baja városok főispánját nem sokára kinevezik Bács-megye főispánjává; Sándor Béla, a jelenlegi főispán pedig nyugalmba megy. Szabadka és Baja új főispánja Schmausz Endre bácsmegyei alispán lesz. Zólyom megye főispánjává pedig nemeskéri Kiss Pál országgyűlési képviselőt nevezik ki. — (Nyugalalmazott mint a n a c s o s.) Jéke falussy min tanácsos államtitkári címvel legközelebb nyugalmba vonul. Utódja valószínűleg Jeszenszky László volt főügyész-helyettes lesz. — (K o s s u t h g y á s z ú n n e p.) A Kossuth gyász-ünnepet rendező bizottságnak a nőksége elhatározta, hogy Ruttkayné és Kossuth Ferenczet küldöttségileg, a Nápolyban lévő Kossuth Lajos Tivadart pedig táviratilag szólítja fel a gyászmenetben való részvételre.

### — Külföldi hírek. (A z o l a s z k i r á l y a l a p i t v á n y a.)

Az olasz király Róma elfoglalásának 25-ik évfordulója alkalmával, a mely nem soká elérkezik, 2 millió lira alapítványt tesz. (E l é g e d e t t b o s n y á k o k.) Az újvidéki Nasse Doba-ban és a belgrádi Videlo-ban a banyaukai szerbek, a kik korábban az elégtelenség zászlóvivői voltak, alaptalan rágalmoknak bélyege ik a pánszerbek azt az állítását, mintha a szerbeket bármilyen tekintetben is üldöznék az okkupált tartományokban. Ez a polémia ékesen szóló tanuj annak, hogy Kállay Béni politikája mégis melyebb hatást képes előidézni, mint a pánszerbek izgatása. (A k a n c s u k a v é g e.) Oroszország nemsokára egy nevezetességgel szegényebb és az emberiség

egy vívmánnyal gazdagabb lesz. II. Miklós csár ugyanis elhatározta, hogy eltörli a kancsukabüntetést. (A p á p a l e v e l e.) A pápa ezidő szerint az angol katolikusok számára irandó okmányon dolgozik a katolikus és anglikán egyházak egymáshoz való közeledéséről. (A z a n g o l m i n i s t e r e l n ö k l e m o n d á s a.) Az angol liberális párt hír szerint lehetne tartja, hogy Rosebery egészségi okokból le fog mondani. Utódja Harcourt lesz, aki már rég magához ragadta a vezérszerepet a kabinetben. (F r a n c z i a m i n i s t e r v á l s á g K i e l m i a t t.) Bésnárd francia tengerészetiügyi miniszter beadta lemondását, mert nem akart beleegyezni, hogy francia flotta küldessék Kijébe. Hír szerint a belügyminiszter és a közoktatásügyi miniszter is elleneztek a kieli ünnepségben való részvételt s e miatt befogják adni lemondásukat. (A l e f e g y v e r z é s.) A párisi Matin úgy értesül, hogy Vilmos császár Bécsben azt a reményét fejezte ki, hogy sikerülni fog Oroszországot belevonni a hármasszövetségbe s így meglehetne kezdeni az európai lefegyverzést. E czélből európai lefegyverzési kongresszust kellene összehívni. (P a s i c s z á m ü z é s e.) A szerb kormány Pasicsot és több radikális bivét antidinasztikus izgatásai miatt száműzni fogja; mihelyt a király megérkezik, alá fogja írni az erre vonatkozó rendeletet. (J a p á n - k i n a i h á b o r u.) Bár Li-Hung-Csang hajlandó Japán békefeltételeit elfogadni, előkelő japán körökben mégis kevésbé bíznak abban, hogy békekötésre kerül a dolog. Japán Mandzsuroszág egy nagy részének átengedését követeli, mely terület Mugdenig és a nagy falig terjedne.

## A börzeadó.

Irta: Sztérenyi Bertalan

kereskedelmi és iparkamarai fogalmazó. |  
Folytatás.

Szerintem jogosulatlan ugyan, sőt igazságtalan is a börzeadó, de azért még sem áll az, hogy annak szocialisztikus ize volna, mint azt igen sokan állítják. Nincs biz annak egy csepp szocialisztikus ize sem, mert hisz az a külön börzeadó nem felel meg más egyének, mint annak, hogy amennyiben a börzei kereskedőknek jövedelmei nem ismervek, következésképen reájuk a törvény értelmében igazságosan a tényleges jövedelmeknek megfelelően az adó nem vehető ki, tehát ennek korrigálására egy külön adó alkottatik.

Azonban, ha ez nem is így volna, hanem oly jelleggel visel, — amit persze helyesnek nem ismerhetek el, — mintha az büntetesként volna fizetendő, még akkor sem volna a külön börzeadónak szocialisztikus ize, mert hát akkor minden adó szocialisztikus izú, — a jövedéki kihágásokból folyó büntetések plane hatványozott mérvben — miután az állam minden egyéni összjövedelemből a maga részét követeli és még büntetés árán is követelheti, követelheti pedig az állam kötelekhez való tartozás, az adóssági képesség és az állam szükségletek jogánál fogva.

De a tőzsde egyes hivei még ennél is tovább mennek, állítván, hogy a külön börzeadó egyenlő a tőkének az állam általi elkobzásával, és ezen állítással egy füst alatt azt is mondják, hogy ez az adó tág teret nyit a teher áthárítására.

Pedig ez a két állítás egymás mellett nem férhet meg. Mert vagy a tőke elkobzással egyenlő ez az adó, akkor az a kis kereskedőre nem hárítható át, vagy tényleg áthárítható, akkor meg a tőke elkobzásnak kitéve nincs. Már most melyik állítás igaz? Egyik sem.

Mert ezen esetleg létesítendő adó által, melyet persze, — ismétlem — jogosultnak nem

tartok, — azért sem nem koboztatnék a tőke el, miután csak az czéloztatnék, hogy a mobilis tőke utáni jövedelem az arányos és igazságos teherviselést többé ne kerülhesse el, az pedig nem tőke elkobzás, hanem a törvényben gyökerező jogos követelés, melyet a tőkével szemben az állam ép oly joggal támaszthat, mint más, jövedelemmel szemben, — sem nem teherátharítás a kis kereskedőre, mert ez tulajdonképen közvetlen a börze kereskedelemmel, — illetve a mobilis börze tőkével összeköttetésbe nincs is, következésképen reá ez a teher át sem hárítható. Tehát mint látjuk semmiféle alakban és formában a börze dicsőítőinek ezt illetőleg sincs igazuk.

De abban még kevésbé van igazuk, hogy a külön börzeadó már azért is jogosulatlan, mert ha az állam a konjunkturális nyereségből részt kíván, kötelessége volna az esetleges veszteségek pótlásához is járulni.

Az imígyen okoskodók nagy tévedésben vannak, ha azt hiszik, hogy az állam a konjunkturális nyereségből kívánja a maga részét. Dehogyan kívánja azt. Az az államtól oly távol áll, mint a minő közel fekszik az, miszerint az imígyen okoskodók az adószolgáltatás technikáját még csak felületesen sem ismerik. Az államnak semmi köze nincs a konjunkturához, hanem igenis van köze és joggal lehet a konjunkturális kereskedelemről folyó egyéni jövedelmekhez, ehhez is azonban csak annyiban, a mennyiben azok adóalapot szolgáltatnak, és ha igen, mennyit?

Ha szolgáltatnak adóalapot, az államot csak az érdekli, hogy az mint évi jövedelem mennyi és a szerint, illetve az után terhelet is meg; ha nem szolgáltatnak — és ez csak a szenvedett veszteségek folytán állhat be — természetesen nem is terhelheti meg. És miután az adózás jogi természete oly kétoldalu kötelesség, melyet egyrésztől a honpolgár az állammal szemben teljesíteni, másrészt pedig az ily módon befolyt jövedelmeket az állam háztartási költségeinek fedezésére fordítani tartozik, e szerint már az adózás jogi természete kizárja azt, hogy az állam adózó polgárainak esetleges üzleti vagy gazdasági veszteségeihez is oly arányban hozzájárulni köteles legyen, a minő arányban a nyereségekből a maga részét kívánja.

De hát hova is vezetne az az okoskodás, hogy az állam tartoznék polgárai veszteségeinek pótlásához is hozzájárulni, ha a nyereségekből

részt követel. Oda vezetne, hogy senki nemcsak adót nem fizetne, de a minő időket élünk, mindenki veszteségek czimán követelne az államtól részbeni kárpótlást. Már pedig hogy ehhez az állam miből járulhatna, mikor senki sem adózik, de inkább tőle követel, és miből fedeztetnének az államháztartás szükségletei, arról persze a börzéről dicsőítőket zenge dezők gondolkozni megfeledeztek.

Az eszmék tisztázása követelte ezen kitérés után, miután egyébként is különben egyetértek a börze híveivel abban, hogy a börzét külön adóval megterhelni nem lehet és nem szabad, ha elismerjük, mint elismernünk kell annak felette nagy fontosságát és egyben közgazdasági szempontból annak szükségességét, — már most öltetszerüleg azon kérdést vetem fel, ha vajjon annak dacára, hogy a börzét külön adóval megterhelni jogosulatlan és igazságtalan, azért megengedhető-e továbbra is, hogy a börzejövédelmek kiváltságos jogokat élvezzenek arra nézve, miszerint nem tartoznak az államháztartás szükségleteinek fedezéséhez hozzájárulni akként, miként azt világosan rendelkező törvényeink különben megkövetelik? Továbbá felmenthető-e a börzén kötött kereskedelmi ügyletek egyáltalában azon állami kötelezettségek alól, melyek más kereskedelmi ügyletekre nézve a bélyeg és illetékek szolgáltatásáról szóló törvényekkel rendelkezése szerint kötelezők?

Ezen kérdésekkel kívánok következő cikkeimben foglalkozni, miután ezek a külön börzeadónál szerintem államfinanziális szempontból sokkal fontosabbak.

(Folyt. köv.)

## Kutyák népgyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

Nagy tömegben, sűrű porfelhőt verve föl, vészjelző üvöltéssel rohant be tegnap délután a Szent-Anna utcán keresztül, a közvágóhid felől, be, a hentes- és mészáros-állások elé az ebek serege.

A honvéd-dandár-parancsnokság előtt föl-alá sétáló őrszem ijedten huzódott be a fakö-pönyegbe; a sétátér végén unatkozó rendőr rémültében a közút tetejére mászott és óvatosan tekintett körül: vajjon nem maradt-e el a „hátvéd“, hogy az ő lábikrájába kapaszkodjék.

(Érezte a „lendör ur“, hogy nem szeretik a kutyák.)

Ezek pedig rohamléptekkel siettek a Kis-uj-utca kibővített torkolata elé, a holott is Orvos Gyurka és csizmaszáras Katona támogaták a vargaszin erős falait.

Tisztességes kutya-becsülettel körbe álltak az örvös kuvaszok, a Hortobágyról betévedt komondorok, szaglászó vizslák, patkányölő rattlerek, göndörfejű uszkárok és selyemszörű „pincsek.“ Líhegő kebelrel lesték, hogy mi fog történni.

Ekkor egy gyorslábú kuvasz fölkapaszkodik a sátrak egyikére és miután annak rudját végignyalogatta, füleit előre szegve, a következő szónoklatot ugatta el:

— Kedves elvtársak! Eddig azok a „kutyák“ pecezérek megszorították működési szabadságunkat és bárhol időzünk val, gyilkos fojtogató drótnak mindig csiklandozta a nyakunkat. De ránk virradt a szabadság napja, mert a városi tanács üdvös *utasításokat* adott ki a *kutyafogdosás körüli eljárásra nézve.* Csipszi elviárs fölkeretik, olvassa fel az utasítást. Azután megfogom tenni javaslatomat.

*Dido*, a *Verhovay* elaggott bajtársa, „a ki“ erre a népgyűlésre czammogott fel Csanádmegyéből, igyekezett ugyan hangos morgással ellenzékieskedni, de *Balogh* uram komondora egy harapással elhallgattatta.

Csipszi, a kis rattler, a ki gyakran jár a városháza körül, az első lába karmai között tartotta a város nyomdájából elcsent utasítás kefélyenyomatát és sipító hangon olvasta:

### Utastítás a kutyafogdosás körüli eljárásra nézve.

1. Rendes körülmények között a városban kóbor ebeket fogdosni hetenként kétszer, u. m. szerdán és szombaton szabad.

2. A fogdosás ideje télen reggeli 7 órától 10 óráig, nyáron reggeli 6 órától 9 óráig tart.

4. Főpiacon, Nagytemplomtól Kis- és Nagyvárad utcáig, továbbá Kossuth-utcában, Kenyérpiacon, Zibogóban és vásároknak ebeket fogdosni minden időben tilos.

4. Szekeres kutyákat, melyek nyilvánvalólag valamely szekérhez tartoznak, amennyiben nyakkövvel elvannak látva, elfogni tilos.

5. Az utca sorrendet, melyeken az ebek fogdosása teljesítettik, esetről esetre a rendőr-

## A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

### Költő halottja.

Irta: Mars.

... Költő volt — és szeretett.

Romlatlan szívének lángoló tüzevel, idealis lelke szent áhitatával imádott egy leányt, a ki szép is volt, mint a fehér liliom; szelid, mint szüzi vállakon felnőtt gerle galamb; tiszta, mint az oltárkép angyala!

Hanem az a leány nem is volt egyéb az ő számára.

Ott nyílt ki a többi virág közt: a közös nagy kertben; ki tilthatta meg, hogy csodálja? ...

Ki tilthatja meg a költőnek, hogy hallgassa a gerle panaszát; hogy imádja azt a tiszta, fényes oltárképet? ...

Költő volt és — szive, lelke becsületes.

Tudta, hogy kegyetlenség letörni a virágot; bűn a szabadságot elrabolni, érezte, hogy az oltárkép angyalát csupán és csakis *imádni* szabad.

Imádtá.

Nem úgy, mint a hitvány képmutatók, hanem mint az igazhívő.

Nem borult az oltárhoz ünnepek alkalomával; nem csókolt az érzéketlen, hideg már-

ványtalpazatot; nem hirdette fennszóval a szent nevet. Hanem ott, a hol nem látta senki, mikor eloltotta a lámpavilágot, beletemetkezett jó mélyen a párnájába, nehogy fölkapja az ablakhasadékán belopódzó szellő, nehogy kivigye az *utca porába* azt a drága nevet, a melylyel kezdte és végezte ájtatos imáját.

Miről *nem* beszélnek az emberek.

Beszélnek azok mindenről; beszéltek a poétáról is.

Mit beszéltek?

Hát mit beszélnek az emberek?

Kritizálnak, kigunyolnak, — jövedőnek. Legjobb vele nem törődni.

Nem is törődött.

Hallotta a kritikát magáról is, műveiről is. Túrte, majd megszokta a gunyos czélzásokat s az ostoba jövedőléseket. Mig *magányról* volt szó, nyugodt volt az arca, mint a pihenő tő tükre.

Mindent megengedett, csupán csak egyet nem, hogy: *azt a leányt* bántásák.

Azt nem is bántotta senki... legalább előtte nem. Ösmerték jól — félték tőle.

Oh!... ha egyszer bántotta volna valaki azt a szent nevet!

Vajjon: meghalt volna?

A költő magában azt mondta rá, hogy „igen“!

De bátha a *másik* golyó talál?

Erre a gondolatra, fölragyogtak a szemei, kigyuladt arca.

... Igen! — a *másik* golyónak kell találni... Hiszen ez volna a boldogság, ... az lenne a földöntúli kék; nem ölni, hanem: *meghalni* érette!

Erre *vég*yott.

Phantáziája magával ragadta.

... Szép, virágos, dalos erdő; titkos, mély árnyával, ... báreony pázsitjával.

... Egy rideg szögletes ólomdarab, mely a tüdőn keresztül jó mélyen a sziv alá furódik, s csak annyi időt enged még, hogy, elsőhajtassa utolszór azt a drága nevet, a melyért boldogan, mosolyogva hal meg.

Két lábnyi kis kereszt vén fűzfa árnyában, csörgő patak mentén, hol a kis siron majd sok vadvirág nyílik.

Még egy óhaja volt, de ez már nem magáért.

Azt kívánta még... hogy az a leány, a kit ő imádott, boldog legyen — mással.

... Vajjon boldog lesz-e? Lesz-e olyan boldog: mint ő? ...

... Nem, olyan boldog nem lehet. Hisz a sziv nyugalma csak a koporsóban van, pedig itt kezdődik a boldogság.

... Igen, majd ott a koporsóban!

kapitányság állapítja meg, e megállapításnak a gyepmesteri legények engedelmeskedni kötelesek.

6. Ha a fogdosásra megjelent peczerek ittások lennének, vagy a rendőri fedezetre besorozott hajduknak nem engedelmeskednének, a hajduk jogositva vannak az ebek fogdosását beszüntetni. Erről azonban mindenkor jelentést tenni kötelesek.

Zivataros éljenzés üvöltése hangzott fel erre.

— Kedves elvtársak! — szolt erre az elnökölő kuvasz. — Az én javaslatom az, hogy mondjunk köszönetet a főkapitánynak és menjünk testületileg a Komáromy-ház elé.

A rendőrség azonban szétkergette a népgyűlést. Valamennyi „elvtárs” azokon az utcákon szaladt végig, amelyeken nem szabad fogdosni őket.

P-t.

## A magyar ipar.

X.

*Az általános ipartestületek alakításáról és működéséről.*

Megelőző közleményünkben tüzetesen ismertettük mindazon körülményeket, melyeknek keresztülvitele és megvalósíthatása az általános ipartestületek megalakítását sürgetik. S ha végig tekintünk hazánk iparosain, arra a szomorú tapasztalatra jutunk, hogy épen belőlük hiányzik a társulási szellem, akiknek az adott viszonyok között életkérdés s mint ilyen multhatatlanul szükséges. Saját jól felfogott érdekük sürgeti azt, hogy az erőket egyesítve működésüknek súlyt adjanak s im mit kell tapasztalunk?

Lejárt a kicsinyes okoskodások ideje, a közelgő nagyobb rázkodás, az elégtelenség nagyobb mérvben való nyilvánulása, le kell hogy döntse a kicsinyeskedés szülte válaszfalakat; a szétforgácsolt erőknak egyesülniök kell, ha azt akarjuk, hogy a magyar ipar diadalra jutva versenyképes legyen s ez által a véle foglalkozóknak anyagi jólétét s aratandó sikereit által erkölcsi sikert is biztosítson.

De hogyan?

A kérdés megoldása nagyon egyszerű. Vegyük p. o. a *debreczeni általános ipartestület* megalakítását. Elégge sajnálom, hogy a minta bemutatásánál, nem egy tényleg működő

testületre hivatkozhatom, hanem irány elveket kell elmondanom, melyek alapján e nemes város több ezer lelket számláló tekintélyes iparosa általános iparos testületet szervezhet minden nagyobb anyagi áldozatok hozatala nélkül.

Miután a testületi élet kiadásokkal is jár, vessünk azokkal is számot. A testület tisztviselői: Elnök alelnök, ki egyszersmind lehet igazgató is, jogtanácsos, aki egyszersmind a testület titkára is, jegyző, két másodjegyző, kik egyuttal a testület irodai személyzetét is teszik; pénztárnok és két ellenőr, akik a pénztári hivatal személyzetét is képviselik. E személyzet évi fizetése a dologi kiadásokkal együtt évenként 3-4 ezer forintba lenne tehető, a mint azt a viszonyok alakulása magukkal hozná. Két-három év leforgása alatt a testület első működési terüül az iparosok képzését tekinteni főczélul, fősúlyt fektetvén a tanonc és segédek kiképzetésére, ezáltal előkészítvén az anyagot, melylyel nagyobb ipari akcióit végrehajthatja.

Az előkészületeket megteheti összeköttéseket szerezvén az állam közegei által a külföldi piacokkal, rendezheti a segédgépek állami subvenczió alapján leendő beszerzésért, kiosztását és üzembe tartását; raktár szövetkezett alkothat, melyhez szintén igénybe veheti az állam segélyét. Mindezen lefektetések mellett öt év leforgása alatt oly tekintélyes alap gyűl össze, hogy megkezdheti vállalkozási akcióit is, melyeknek szerencsés lebonyolítása, ha az előmunkálatok jól lettek elintézve és biztos alapra lettek fektetve, teljesen biztosítva van.

Kimagyarázhatlanok mindazon előnyök, melyekkel egy jól szervezett általános ipartestület felveszi a versenyt.

A munka nagynak látszik. Az első lépés nehéz, de ha meg van téve, a siker majd többre buzdít.

Vántsa György.

## Irodalom — Művészet.

\* „Lou”, regény, írta Roberts Sándor, fordította Tábori Róbert. Német író műve, amelyről azonban föl sem tenné senki, hogy nem francia szellem és leleményesség terméke. Még a székhely is Páris és jobban tán a született párisi sem ismeri városát, mirt ez a német író. A történet hőse szerencsén: szembe van tehát állítva az őstermészet és a tulfinomított civilizáció. Hogy ebből pompás és érdekes konfliktusok támadnak, könnyen megérthető. De a mi ennek a regénynek különös becsét ad, az a finom lélektani elmélyedés, a ragyogó és költészettel teljes stílus, valamint az alakok sokfélesége. — Roberts Sándorban annyi jeles írói tulajdonság van, hogy ő egymaga is képes volna a német regényírók prestigéjét helyreállítani. A díszes vászonkötésben megjelenő kötet kapható az Egyetemes Regénytár (Singer és Wolfner) kiadásában és valamennyi hazai könyvkereskedőnél. Ára 50 kr.

## Színház.

\* Ruzsinszky-est. Nem banketteztek, ezüst koszorút sem nyújtottak fel a színpadra. A kocsija elől sem fogták ki a lovakat és *Ruzsinszky* Ilona mégis olyan diadalt aratott a *Szultán* czimszerepében, a minőt kevés művészü érhet el. Minden áriája után frenetikus taps hangzott fel; méltán, mert ezt a fővárosban sem éneklék szebben, mint a mi primadonánk, a kitől, mint több fővárosi lap írta aona idején, énekelni tanulhánának a népszínház primadonnái *Roxelant* *Margó* Z. játszotta kedvesen. Kár, hogy a 2. felvonás nevető-kuplóját kihúzták. — *Gallyasi* Paula a hangjában fekvő két concertromancot oly szépen, annyi izléssel énekelte, hogy a közönség szünni nem akaró tapsal jutalmazta. *Locsarekné* a thüringiai vén leány szerepében kacagatóan kacagott; arról pedig, hogy a közönség folyton kacagjon, bőven gondoskodtak még: *Nylassy*, *Püspöki* és *Krémer*.

\* Hat nemzeti színház a vidéken. Pándy Dénes a színészek kongresszusán oly életrevaló és méltányos indítvány mellett emelt szót, a mit sokan gunyos mosollyal fogtak olvasni. A vidéki adófizető és államfenntartó intelligencia ugyanis régen azon a véleményen van, hogy miután adót egyformán fizetünk, Budapesten épenugy mint vidéken, semmivel sincs indokolva az a felfogás és gyakorlat, hogy kizárólag a fővárosnak van joga az állam által fenntartott és subvencionált kulturintézményekhez.

\* Lemondott tanácsos. A színészkongresszuson *Rudnyánszky* Gyula színész-tanácsstag ez állásáról lemondott. Becsületbeli ügyét pedig, mint értesülünk, a *Debr. Ell.* ellen indítandó sajtópörének eldülte után fogja rendeztetni — a következő millennium végén.

Vajjon melyikőjük lesz elébb boldog; az-e, vagy ő?

Ettől a gondolattól visszariadt.

... Iszonyu volna! ... Tul élné? ...

Mit? a temetését? jajj ...

Visiói voltak, — eltakarta a szemeit.

Egyik ellentétes gondolat a másikat kergette fölhevült agyában.

A ravatal eltűnt, ott állott előtte — az oltár.

Narancsvirág koszorúval fején, földig omló fehér fátyol alatt: piros posztós lépcsőn térdelt a leány.

... Sirt vagy mosolygott? ... azt már nem láthatta a saját könnyeitől — ő már sirt.

... Igen! igen! *ezen* a nagy napon temetés lesz.

... Kit temetnek? ... őt, vagy azt? ...

... *Azt ... azt ... azt!*

\*

Egyetlen arczképe volt tőle.

Nem ő adta azt sem, egy jó barátnője ajándékozta neki.

Nem tudta senki, nem látta soha senki, egyedül az ő féltékenyen őrzött drága kincse volt.

Ennek elmondta:

„Igen, azon a napon meghalsz! ...

— Nem lesz ott a temetésen senki, csak én. Hiszen csupán az én halottam leszesz.

— Nem is gyászol más senki, csak én, nem lesz ott még pap se! ...

— Én mondom majd el a halotti imádat, én imádkozom majd a boldogságodért.

— Nem sirat meg senki, csak én. Hiszen más árvát nem hagysz, csak engemet! ...

— Harangoznak, muzsikálnak. Esketnek is, temetnek is egyszerre! ...

— Ilyen nap csak egy lesz a világon. A te esküvőd, a te temetésed napja ...

Az az arczkép csak mosolygott; mint az eredetije valamikor: ott, a fényképész állványa előtt.

Ugy látszott, mintha nem hinné a miket mond neki az a poéta?

Pedig az igazat mondott.

\*

„Az álom ablak, melyen által lelkünk szembe jövőbe néz.”

A költő ámodott, s az álom közelgett a teljesüléshez.

Kacagó, vig lányok fehér ruhát varrtak: koszorút kötöttek Menyasszonyi ruhát — narancsvirág koszorút! ...

Egy csöndes kis asztalos műhelyben pedig: deszkát gyalult egy elégedetlen-égen megöszült — durva kezű — öreg asztalos.

Deszkát gyalult, jó kemény diófából, hogy sokáig eltartson; mint a hogy el kellene tartania — egy koporsónak.

Más ember talán gondolkozott volna rajta, hogy mire való lesz egy koporsó, a melyik csak tenyéryi széles; kit temethetnek egy ily koporsóba? ...

Az öreg asztalos nem gondolt vele. Megrendelt munka volt, — mint akár egy szék, vagy egy iskola tábla — melyet megfizetnek, mi köze hozzá, hogy mire használja majd a tulajdonosa?

Törődött is ő a költő halottjával? ...

Mire a menyasszonyi ruha elkészült, — kész lett a kis koporsó is; hiszen: egy napra, egy órára kellett. Mert a melyik órában megesküszik az a leány mással; a temetőn kell feküdni: a költő halottjának.

Ki lesz a halott? ...

Az asszony? ... Nem: a leány!

Az a leány, a kit ő romlatlan szíve szent hevével szeretett, abban az órában hal meg ő *red* nézve a melyikben: *más* felesége lett.

Egy-tlenegy kincset: a leány arczképet befekteti a kis koporsóba. Aztán letérdepel mellé és majd mikor a pap ott az oltár előtt megáldja azt a szép menyasszonyt; ő imádkozik annak a halottnak: a *földi boldogságért!*

## NAPI HIREK.

### T á j é k o z t a t ó.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órákor, csak esetleg hétfőn később.

**Kéziratok visszaadására** a szerkesztőség nem vállalkozhatik. — Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

**A kir. tábl. hivatalos órák** a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8—12, d. u. 2—5 óráig tartanak. — Az írtató, kiadó-hivatal és az írtatók a teleknek felvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

**A m. kir. törvényszéknél** jegyzői iroda nyitva hétköznapokon d. u. 3—5 óra közt, vasárnap és ünnepnapon d. e. 10—11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 5 órákor, ünnepnapokon d. e. 11 órákor.

**Zeneostély** a „Bika“ kávéházban: hétfőn Magyarai testvérek, szerdán Rácz Károly. — Az „Angol királynő“ szállodában minden kedden, pénteken és vasárnap.

**A debreczeni állami időjelző állomás jelentése.** 1895. márcz. hó 14-én reggeli 7 órákor. Hőmérséklet — 1. C. fok. Légnyomás 762,5 millim. Szélesed: délkeleti — Csapadék tegnap reggeli 7 órától ma reggeli 7 óráig 0,4 millim. Ugyanezen idő alatt legmagasabb hőmérséklet — 6 fok. Legalacsonyabb hőm. — 0. fok. Hóréteg 4 cz. méter.

— **Márczius 15.** A főiskolai ifjuság által holnap rendezendő ünnepély programja a következő: Délután 3 órákor gyülekezés a collégium udvarán. 1. Hymnus, éneklé a főiskolai énekkar. 2. Emlékbeszéd. Irta Gergely György 2 jh., felolvassa Ablonczy Pál 4 th. 3. „Talpra magyar!“ éneklé a főiskolai énekkar. 4. Alkalmi óda, írta és szavalja Csajágly Károly 2 jh. 5. Szózat, köz-ének, miközben a közönség az „Emlékkert“-be vonul a kóroszlánhoz. 6. Ének, előadja a főiskolai cantus. 7. Talpra magyar! Szavalja Keresztény Károly 4 th. 8. Induló. Éneklé a főiskolai énekkar.

A római kath. felső leányiskola is rendez bazafias ünnepélyt az elemi leányiskola emeleti termeiben d. e. 11 órákor. Az ünnepély sorrendje a következő: 1. „Hymnus“ éneklé az összes növendékek. 2. „Márczius 15.“ írta és felolvassa: Stenczel Vilma II. oszt. növ. 3. „A gölyű ához“, írta Tompa Mihály; szavalja Fekete Erzsike, I. o. növ. 4. „Tavaszbredés“, daljáték zongora kísérettel; szövegét Várad Antal, zenéjét Erney J. írta. Előadják: Tavas: Wilhelm Irma, II. o. n. Fecskék: Fekete Erzsike, Fried Lila, Bernáth Margit, Goldstein Jolán, Kelemen Mariska és Grünwald Berta I. o. n. Hóvirág: Papp Emma II. o. n. Ibolya: Fábian Mariska, Kohn Emma II. o. n. Nefejts: Meinártz Ilona II. o. n. Liliom: Schwalb Teréz, II. o. n. Orgonavirág: Fábian Juliska I. Friedmann Eszti II. o. n. Kőkörcsin: Dózsa Kornélia, Schultze Dóra, Scharinger Gizella és Terai Emma I. o. n. Rózsa: Polák Laura. 5. Beszélgetés a hazazzeretetről. Előadják: Fábian Juliska, Goldstein Jolán I., Meinártz Ilona és Schwalb Teréz II. o. n. 6. „Tavaszkor“, írta: Beethoven; éneklé az összes növendékek. 7. „A zuri hólgyhöz“, írta: Vörösmarty Mihály; szavalja: Troján Gizella II. o. növ. 8. Szózat, éneklé az összes növendékek.

A kereskedő-ifjak márczius 15-iki ünnepélye után, mint már jeleztük — társas vacsora lesz az „Angol királynő“ éttermében, ahol Rácz Károly teljes zenekara fog játszani. A vendéglős: Vilmos Lajos, kinek kitűnő konyháját városzerte ismerik, különös gonddal állítja össze a menüt.

Hazafias ünnepély H. Hadházon. A márczius 15. ünnepély rendezése a következő felhívásban hívja meg Hadház város hazafias polgárságát: A helybeli közművelődési egyletek közös egyetértéssel márczius 15-én a szabadságnapján hazafias ünnepélyt rendeznek. Az ünnepély a városúaz előtti téren kezdődik. Programja: 1. „Szózat“ előadja a dalárda. 2. Alkalmi beszéd, tartja Simon Károly. 3. „Uj Kossuth dal“

előadja a dalárda. 4. Alkalmi szavaltat tartja Paulay Viktor debreczeni főiskolai tanuló. 5. „Talpra magyar“, előadja a dalárda. Ete 7 órákor társas vacsora a vendéglő nagytermében. Jegyek f. hó 13-án estig 50 kr-ért várhatók Veres Gábor olvasó köri pénztárnoknál.

— **A néptribun tragédiája** A M-g-ban, az Ugron párt organumában azt olvassuk, hogy Polónyi Géza debreczeni tartózkodása tisztán magánügyekkel függ össze és hogy alaptalan az a hír, mintha Polónyi h. szoboszlói választói távol akarják maguktól tartani az ő „dicső“ képviselőjüket. — A M-g e közleménye ellenében még illetékesebb forrásból, mint az övé, azt í-méltelen hangsúlyozzuk, hogy a szoboszlóiak szívesen látnák Polónyi Gézának — a hátát. Azt megengedjük, hogy P. itt időzése magánügyekkel függ össze amennyiben P. politikai működése is nem közérdek, hanem az ő legsajátabb magánérdeke.

— **A gyógyszerum és a debreczeni orvosgyógyszerész egylet.** Az orvos és gyógyszerész szaklapok behatóan foglalkoztak a gyógyszerummal, melynek alkalmazásával a difteria gyógyításánál csodákat értek el az orvosok. A gyógyszerummal a debreczeni orvosgyógyszerész egylet eddig is behatóan foglalkozott, sőt az egyletnek f. hó 16-án, szombaton délután 5 órákor tartandó havi ülésén dr. Somogyi Zoltán előadást tart a gyógyszerumról és hatásáról a difteritisznél. Ohajtandó volna, hogy az orvos egylet ezt a közérdekű felolvasást a nagy közönséggel is megismertesse.

— **Szalón.** Kedélyes házi estélyre vonta össze városunk egyik előkelő családjá, Ericz Ernő államvasuti főfelügyelő tegnapra, néhány, inkább fiatalokból álló ösmerőseit, hogy végre, bár elég későn, a farsangot áttemessék. — Este 8 órákor gyűlt össze a kedélyes társaság, mikor a görnyedésig terhelt asztaloknál kiki elfoglalta ibolyacsokorral diszitett, névjegygyel jelzett helyét. Hogy az asztalnak terhétől való megmentése közepett nem biányoztak a tósztok sem, önként következtek. Vacsora után kezdetét vette az igazi multság, a táncz, melyhez a zenét a szalónban levő zongora szolgáltatta, mely előtt mindig más- és más műkedvelő szerepelt; de azért legnagyobb köszönettel tartozunk B. a Lorándné ö nagyságának, ki csaknem fáradhatatlanul játszotta a tourok és négyesek darabjait. A négyeseket 12—14 pár tánczolta. Hogy mily kedélyesen tartott ez a kis böjti multság, azt eléggé igazolja az, hogy reggeli 6 óra volt, midőn a háziakkal s a többi lányokkal kezelt fogtunk e szavak kíséretében: „Szép álmokat!“

— **Tebolyda a szomszédban.** Jelentettük, hogy Niedermann Gyula dr. lipótmezei igazgató az országnak maga dolgában első szakértője Nagy-Kállóba utazott, hogy a miniszter megbízásából megvizsgálja az ottani régi megyeházát, melyet egy régen szükséges intézetté, új örültek házává akarnak átalakítani. Niedermann dr. egy hetet töltött Nagy-Kállóban, hogy a szükséges átalakítások terveit elkészíthesse. Véleménye szerint 80 ezer forintba fognak kerülni ezek az átalakítások. A miniszter ugyan csak 50 ezer forintot szánt erre a célra, de az igazgató azért bizik abban, hogy tavasszal meg lehet kezdeni a munkát. Az épület 250 beteg elhelyezésére való lesz. Mihelyt az átalakításokkal készen lesznek 200 beteget külvonvona ton azonnal átszállítanak Nagy-Kállóba.

— **Tartalékos tisztek fegyvergyakorlata.** A honvédelmi miniszter a közös hadügyminiszterrel egyetértve a napokban egy rendeletet fog kibocsátani azokra a tartalékos tisztekre vonatkozólag, a kik államszolgálatban állanak, azon ezébből, nehogy ezek könnyű szerrel azon ürügy alatt, hogy ők nélkülözhetetlenek hivatalukban, kibujhassanak hadgyakorlat teljesítési kötelezettségük alól. A rendelet szerint a honvédkerületi parancsnokságok, illetve a cs. és kir. hadkiegészítő kerületi parancsnokságok minden évben, február hóban befogják terjeszteni a fegyver-

gyakorlatra bevonuló tartalékos tiszthivatalnok névsorát az illető hivatalfőnököknek azon ezébből, hogy ezek intézkedjenek jó előre a bevonuló hivatalnoktisztek kellő helyettesítéséről. A rendelet egyben utasítja az egyes parancsnokságokat, hogy a tartalékos tisztek által be-terjesztett orvosi bizonyítványokat szigorúan ellenőrizzék.

— **A harangozás.** A nagy és kistemplomban a harangozás ideje holnaptól kezdve megváltozik. Az ev. ref. egyház egyik előző évi határozata szerint márczius 15-től október 6-áig a harangok reggel 7 órákor és délután 3 órákor huzatnak meg.

— **Nagy lopás.** Özv. Fried Károlyné, Kossuth-utcai háztulajdonosnő szobaleánya tegnap délután nagy lopást követett el urnője kárára. Holló Lidiát — így hívják a 18 éves, p.-ladányi születésű szobaleányt — urnője elbocsátotta a szolgálatból. De mielőtt Lidia eltávozott volna, belopódzott a szobába s az almáriomból kilopott egy 200 frtos aranyórát lánczostól s mint a ki jól végezte a dolgot, bucsuzott el a háztól. — A lopást csak később vették észre, mire hamar kézre került. Szilágyi György házmester a „Bika“ előtt éppen akkor fogta el, midőn szeretőjével sétált. Felkísérte a III. ker. kapitánysághoz. Megmozgása alkalmával csak az arany lánczot találták meg nála. Később előkerült az óra is a Friedház fűskamrájában volt elrejtve. A rendőrség a tolvaj szobacizizust átadta a kir. ügyészségnek, özv. Fried Károlyné pedig a házmestert, ki ilyen ügyes detektivnek bizonyult, gazdagon megjutalmazta.

— **A ki a más nevét mondja be.** Szücs András falusi gazda kocsin jött be a hetivására; a lovakat valami fiatal legényember hajtotta, még pedig ugyancsak hajtotta, amiért a rendőr megállította a fogatot s felelősségre vonta a legényt is, meg a gazdát is. Fől akarta írni a nevüket. Szücs András azt mondta, hogy őt Antal Pálnak hívják, de nem mondta meg, hogy hol lakik Erre a rendőr — mivel a legény sunyi mosolyából amagy is sejtette, hogy az öreg nem vallotta igazi nevét, — bevezette őket a városházára Ott kísült, hogy biz őt Szücs Andrásnak hívják. A rendőrkapitány a legényt 50 kr., az öreget 2 frt pénzbüntetésre ítélte. Az öreg apellátát jelentett be — de csak visszatért s leszurta a két forintot, mert hátha még nagyobb baj is lesz abból, hogy eltagadta a becsületes nevét.

— **Könyöradomány gyűjtő álsiketnéma.** A könyöradománygyűjtő siketnéma városunkban nagyon elszaporodtak. Hamis pecséttel ellátott engedélyekkel kóborolják be a várost; ahol elutasítják őket, ott még erőszakoskodnak is. Mult héten fogtak el két álsiketnémat, ma ismét a rendőrség karmai közé került egy. — Altmanna Herman ügynök, tiszta-luczi születésű, egri illetőségű 32 éves izr. vallásu egyén kéregetett ma hamis engedélyvel. Az engedély Borsodvármegye pecsétjével s az alispán Vay aláírásával van ellátva. Az engedély magában foglalja, hogy szendrői születésű és illetőségű Mezei Péter egy elnyomorodott özvegy asszony egyetlen gyermeke, siketnéma, ki egy nagy tüzvész alkalmával siketült meg. Borsodvármegye alispánja a miniszternek 81393. — B. 14. — 1895. december 31-én kelt leirata alapján megengedi, hogy az országban könyöradományokat gyűjtsön. — Az engedély ez év január 1-jéről van keltezve. — Találtak még nála egy gyűjtő ivet is, melyen Geréby Fülöp, Thieszen Herman s még sok más urnak neve szerepel két forintos adományokkal. Altmanna Herman ma délelőtt Uszó István szivutcai házához ment kéregetni. Uszó azonban már ösmeri az ilyen „siketnéma“kat, három emberével tehát lefogta Altmant s megkötözte az ajtófélfához s rendőrért küldött. A pörüljárt koldus a rendőrségnél azt adta elő, hogy az engedélyt szentanna utcai lakásán Lőrincz Mihály kocsmárosnál találta. Pár hét óta tartózkodik Debreczenben s Székely Dezső könyvkiadó válatánál van alkalmazva mint ügynök. Később beösmerte, hogy az engedélyt nem találta, hanem egy előtte ösmeretlen ember engedélyéről másolta le s a pecsétet az az előtte ösmeretlen ember nyomta az enge-

délyre. találtak tetés helyére.

női hi követke séges k irandó tési h A város és tová darab k rétegek kavics A külső vábbépi zuzott k vet igé anyagá 72245

n-hadha a presb nokra, képvis Szabo 2 dort, T László, Gábor Zoltán, Hadház János, Kenedi Fodor J Papp J Hadház

igazgató járt, ho latot sz ban kin ujtás tisztvis életbelé pestről ságnak. ide szer lában az ideje el tessék,

velünk a akik a társunkb Kovács manné, Antainé Kisassz Klein E Nagy I Ebner M

biterium (marczak tárgyak zéknek függő k táncok

kérdése pénzügy csorai b főnnálló jes bo szonyok gazda v szöllőgr rát hasz tott bor tere fo egyéb b az 189 megállap

pénzügy magyar nikel va pénztárs elfogad

délyre. Megmotozása alkalmával 1 frt 4 krt találtak nála. A rendőrség által rászabott büntetés kiállása után hazatoloncolják illetőségi helyére.

— **Közutak építése Debreczenben.** A mérnöki hivatal ma tett jelentést a tanácsnak a következő 1895. 1896. és 1897. években szükséges könyag szállítás biztosítása végett kiírandó árlejtés tárgyában, bemutatván az árlejtési hirdetés szövegét és a szállítás föltételeit. A város belterületén lévő utak fenntartásához és tovább építéséhez évente körülbelül 20,000 darab kockakö, 10,000 darab fejkö, 800 köbméter alapzathoz való terméskö, 500 köbméter rétegekben fejtethö burkolatikkö és 600 köbméter kavics szükséges, mintegy 21,900 frt értékben. A külsőségeken lévő utak fenntartása és továbbépítése pedig évente átlag 1400 köbméter zuzott kavicsot és 1350 kbm. alapzati terméskövet igényel. Három év alatt a belső utak könyagára összesen 65700, a külsö utakéra pedig 72245 frt van előirányozva.

— **Presbyter választás Hadházon.** A h. hadházi ev. ref. egyházban közelebb folyt le a presbyter választás. Ez alkalommal főgondnokra, nyolcz presbiterre és 16 egyházközségi képviselőre történt szavazás. Főgondnokká: Szaó Zsigmond, presbiterökké: Komor Sándort, Takács Miklóst, Egerházi Miklóst, Csapó Lászlót, Hadházi Lászlót, Hadházi Józsefet, N. Gábor Sándort, K. Szaó Sándort és Ivánka Zoltánt, egyházközségi képviselőkké pedig: Hadházy Gergelyt, Munkácsi Józsefet, B. Hadházi János, B. Hadházi Sándort, Hunyadi Miklóst, Kenedi Mihályt, Kóti Jeremiást, V. Tóth János, Fodor Lászlót, Bálint Mihályt, ifj. Rácz Miklóst, Papp Józsefet, Bodnár Sándort, Karap Miklóst, Hadházi Lajos, Fejszcs Bálint választották meg.

— **A vármegyei tisztújítások és a közigazgatási reform.** Képviselői körökben hirtült, hogy a kormány legközelebb törvényjavaslatot szándékozik betérjeszteni, a mely javaslatban kimondatnék, hogy a legközelebbi tisztújítás alkalmával megválasztandó vármegyei tisztviselők megbízatása a közigazgatási reform életbeléptetésével fog lejárni. Mint most Budapestról jelentik, ez a hír nem felel meg a valóságnak. A kormány ily törvényjavaslatlaltal ez idő szerint egyáltalán nem foglalkozik s általában azt, hogy az országgyűlés nyári szünetideje előtt ily irányú törvényjavaslat betérjesztessék, illetékes körökben kizártnak tekintik.

— **A pinczerek bálja.** Pötlöag közlik velünk azon asszonyok és kisasszonyok nevét, akik a pinczerek báljáról írott tegnapi tudósításunkból kimaradtak. Név szerint: asszonyok: Kovács Jenőne, Erhalt Dezsőne, Klein Hermanné, Poldá Elekne, Heckner Gézané, Székely Antalné, Merlán Ottóné, Derits Hugóné. — Kisasszonyok: Kiss Matild, Ubner nővérek Klein Esztiike, Derits Paulina, Elner Margit, Nagy Irénke, Hellert Róza, Darcsék Helén, Ebner Mariska, Szereznák Etelka.

— **Presbiteri közgyűlés.** Az ev. ref. presbiteriumnak általunk már előre jelzett vasárnapi (márcz. 17.) közgyűlésében következő fontosabb tárgyak lesznek: jelentés a választók névjegyzékének elkészítéséről, döntés a választóképesség függö kérdésében, folyó ügyek, adószedö pénztárnoki állás betöltése nanti intézkedés stb.

— **Az urvacsorai bor adója.** Fölmerült kérdések alkalmából ismételve kijelentette a pénzügyminiszterium, hogy a misebor és az urvacsorai bor után, ha azt akár pénzért, akár fönnálló kötelezettség alapján szerzik be, a teljes boritaladó fizetendő, a fönforgó viszonyok szerint, legyen bár az eladó fél szállósgazda vagy nem. Ha az illetö lelkész maga szállósgazda és az isteni tisztülethez saját borát használja, ugy ez az isteni tisztülethez fordított bor is a tulajdonos lelkész házi szükségletére fordított bornak tekinthető; tehát ha egyéb föltételek megvannak, alkalmazható reá az 1892: XV. t.-cz. harmadik szakaszában megállapított adótétel.

— **Megsérült koronaértékű pénzek.** A pénzügyminiszter meghagyta, hogy ha olyan magyar vagy ausztriai veretü egykoronások, nikel vagy bronz érmek kerülnek az állami pénztárak elé, — amelyeknek fizetékép való elfogadása az érvényben álló utasítás hatá-

rozmányainak értelmében tilos, — de a melyekről azt állítja a fél, hogy véletlen baleset vagy tüz folytán sérültek meg: ugy ez érmeket fizetéképen ne fogadják el, de ne is lyukasszák át, hanem azzal a megjegyzéssel adják vissza a félnek, hogy az érmek elfogadásának megengedéséért a baleset igazolása mellett folyamodhatnak a pénzügyminiszteriumhoz intézendö s pénzügyigazgatóságnat beadandó kérvénnyel.

— **Oh! az az ital!** Az az átkozott ita mennyi kellemetlenséget okozott már sok embernek. Gönczy Mihály pinczérnek is sok bajt okozott már. Tegnep este többet ivott a jöféle ita ből a kelleténél s a Nyugoti soron egy korcsma előtt részegen a sárban fetrengve talála meg egy rendör. Fe költötték, de ö a rendöröknek nem akart engedelmeskedni s szidalmakkal illette öket. Nagynehesen sikerült a központi rendörökre felkísérni, honnan a hűvösre vitték kijözanodni.

— **Az 1848/49. évi debreczeni 13 egyenruhás honvédek a „Korona” disztermében folyó évi márczius hó 16-án, este 8 órakor zártkörű tánczvigalmat rendeznek.** Belépti jegyek személyenként 80 krajczájjal előre váltathók: ifj. Pájer József ur kereskedésében és Gréi Sándor urnál Kossuth-utczában és a tánczestén a pönztárnál. A tisztá jövedelem a 13 egyenruházat költségeire fordittatik azért a rendezőség a közönség szives pártfogását kéri. A fölü fizetések közzönettel fogadtának s annak idejében nyilvánosan nyugtáztatnak. Izletes ételek és italok pontos és jutányos kiszölgálatásáról, jó zenéről gondoskodva lesz.

— **A viszontlátás öröme.** Fehértöi Sándor fazekas mester rég idő óta nem látta feleségét. Hat év óta elváltan éneke egymástól s tegnep véletlenül a Darauos utczán találkoztak. A térij az asszonyt a viszontlátás öröme botjával töbe ütötte. A többi elintézni valót a menyecske az I. ker. kapitányságra bizta.

— **Dajkaságba adott gyermekek megvizsgálása.** Az I. kerületi kapitányság tegnep délután megvizsgálta a dajkaságba kiadott gyermekeket. A gyermekek mindnyájan kielégítöen vannak gondozva s egészségesek.

— **Becsületsértés.** Panaszos látogatója volt ma szerkesztőségünknek Arczán egy éj csatáinak szörnyü vonásaival, Ingadozott és vérbeforgó szemével pislanott. Bizonyos fönnhúzódó göggel állt meg és hetykén szölt:

— Szabad kérnem uraságát? Én adófizetö polgár lévén, volnának ezen néhány panasz szavaim.

— Tessék!

— Az éj sötétségében az becsület megsértése történnén.

— Hogyan?

— Irányítván csak tekintetét arczomnak az szemem állati állapontjára.

— Nem látszik semmi!

— Láthatö állapotban bár nem, de érezhető állapotban lévén ott fájdalom. Mert az tegnapi nap rendje szerint borközi állapotban keveredvén, a késö éjjeli időben is kedvem nótára arányult, mely egy rendöri személy által közcsendháborításnak nyilvánították, holott erre arányulni gondolatban sem lévén szándékoztam. Mégis egy rendöri személy megáristálván, protestálásom ellenében is, arczilatomat öklével megrokkonyította. Kérem tehát uraságod kihatását azon irányban, hogy illetékességi felsöbbség, az rendörösi hatóságoknak adófizetö polgári személyek felett elhatalmasodott jobbját az törvények értelmében megkorholni ne terheltelessék. Én ugyis mint adófizetö polgár, ugyis mint arczbecsület hiányt szenvedö ártatlan egyéniség, kérem kiürni az Mihászna goromba kezéjára-át, mert nem türeltvén el, hogy személyes névmásokra homályos fölt vetessék bárkinek fia által.

Ezek után mély tisztelettel magányomba vonulok, pótolván az éjszakának álomrészi mulasztását.

— **Megvan a pénz is, a tolvaj is.** Említettük, hogy a nagyváradi fökapitányság táviratban értesítette a debreczeni fökapitányságot, miszerint dr. Berkovits Ferencz kárára Hinczel András szölgá egy 2390 frtot tartalmazó levelet lopott el és megszökött. Tegnep a marosvásárhelyi rendörkapitányi hivatalból távirati értesítés érkezett Nagyváradra arról, hogy a tolvajt elfogták és a pénz is nála volt. Mindössze 43 fut néhány krajczárt költött el beföle. Hinczelt a lopott pénzzel utnak indították Nagyváradra.

— **Fölváltja az életét.** A koldus urak zugnak otthon a vaczkon, hogy tilos az előszobákban való botorkálás. A napokban egy vak tagja ezen istenadta nyomoru-ságos társadalomnak felakasztotta magát, mert nem tartotta elégnek az irgalomnak komenczióját. Egy másik, valami Szapanyos Menyhért nevü hajlöithätü öreg szegény ördög a tarisznyával a hátán bebotorkált a rendöröshöz és fölemelte „az szözatszózatját” (gy mondá):

— Mentenek föl a fizetség alul, oszt hagy keresse az ember az keresményeit, ki ahogy tudja.

— Jól ki volt fejezve.

— Nem szabad. Érti kend, hogy nem szabad. Mert törvény.

— Akkor én is ugy cselekszek mint az a cimborá, mert dolog nélkül nem lehet az ember.

— Micsoda dolog nélkül? Hät mit akar dolgozni?

— Hät igen csak koldulni.

Vagy ugy! . . .

— Hät nem szabad,

— Akkor én is fölváltom az életemet. Nem ér máu usé annyit sé mint az — kalapom. Az pedig rettentöen rongyos és piszkos volt. Ement a pupos öreg azzal az igérettel hogy fölváltja az életét.

— **Csöd.** Fuchs László hajdu böszörményi kereskedö ellen a debreczeni törvény-zék csödöt nyitott; tömeggondnok Szenci Szabö János hajduböszörményi ügyvéd, a bejelentés határideje április 22.

— **Az elégtétel.** Kelepelö nyelvü asszonyka állított be a rendör biztoshoz. Kék is megpiros is az orczája és elkekeredetten káromolja az urát. Nagyon megverte egy kis pletyka miatt. Nem akarja ugyan, hogy becsúsják az urát, mert akkor mégis csak sajnálná. Hsnem mondja meg neki a tekintetes kapitány ur, hogy ha még egyszer hozza nyul, ugy — pofonvágja:

— Nem kell azt mondani, hanem megtenni.

Az asszonyka erre elballag, de egy óra mulva visszakérül:

— Jelentem alászan kapitány ur meg-t-e-t-t-e-m.

## Táviratok.

### Minisztereink a királynál.

Budapest, márczius 14. (A Debr. Ell. saját tud. Érk. d. u. 3 órakor). Báró Bánffy Dezsö miniszterelnök, báró Fejérváry Géza honvédelmi- és báró Jósik a Sanu, a király személye körüli miniszterek ma a királynál kihallgatáson voltak. — Ez alkalommal, a nevezett miniszterek jelenítésében gróf Festetics Taszilö főpohárnok, gróf Andrássy Aladár főkamrás és báró Orczy Béla országbíró az esküt a szokásos udvari szertartások mellett letették. A király az uj zászlósurakat az eskütétel után magán kihallgatáson fogadta.

### Vasuti baleset.

Budapest, márczius 14. (A Debr. Ell. ered. távirata. Érk. d. u. 3 ó. 30 p.-kor.) Ma éjjel, a püspök-í dányi 501. számú gyorsvonatuál, mely Predeából érkezve, P.-Ladányról hajnali 3 óra 46 perczkor indul Budapest felé, — az egyik hálókocsinak tengelye eltörött; ennek folytán a vonat kisiklott. Több kocsi megsérült, az utasok között azonban sebesülés nem történt.

### Meghalt gyáros.

Budapest, márcz. 14. (A D. E. saját tudósít. Érk. d. u. 4 ó.) Machlup Ede gazdag börgyáros, ki nemrég jöteköny czélokra nagy összegeket adományozott, ma délelött meghalt.

## Rossz viccek.

Pál czár, a minden oroszok hatalmas ura, a kormányzás mellett a jó élezceteket sem vetette meg. Egy francia komikus, ki igen ügyes viccekkel tudta mulattatni a czárt, nagyon gyorsan emelkedett a hatalmas fejedelem kegyeiben. Sokat megengedett neki ura, a miket mástól rossz néven vett volna.

Egyszer azonban ez a kegyelt komikus is megjárta.

Egy udvari ebéd alkalmával egyik vendég Nagy Péter rovára hizelegni kezdett a czárnak, ki egy ideig hallgatta, majd Léranyéhoz a komikushoz fordult és így szólt:

— Nemde Léranye, ez az ur meglopja Pétert, hogy azzal azután Pált fizesse ki?

— Igen, Felség, csak hogy azt nem kell zokon vennie; mert bizonyára senkinek sem fog eszébe jutni, hogy Pált meglopván, azzal Pétert fizette ki.

E hatalmas sértés nem maradt hatás nélkül. A czár ingerülten kelt föl az asztaltól. Léranye is rosszul érezte magát, mert reá nézve egy nem sikerült vicz valóságos csata-vesztés.

Izgatottan és rosszat sejtve vált el a társaság.

A villám csakugyan lecsapott. Másnap reggel erős kopogás ébresztette föl Léranyet, egy gárdatiszt jött, háta megett őt, állig fölfegyverzett katonával. Hivatalos komolysággal adja elő a kapitány a czár rendeletét, mely szerint Léranye Szibériába való deportálásra ítéltetett.

Léranye kínos kétségbeeséssel vetette magát ágyára, de ez nem használt neki semmit. Csak annyi időt kapott, míg némi ruhát összecsomagolhatott. Egy sötét kocsiba zárták a szerencsétlen komikust, ki egyre csak azon tépelődött, hogy egy haszontalan kis élezc okozta bukását; néhány igaz, őszinte szónak ime itt a folytatás.

Egyik állomáson a gárdatiszt, ki Léranyet elfogta, kijelentette, hogy most el kell válniok.

— Mit tehetek érted? — kérde Léranytól.

— Beszélj a czárral érdekeimben.

— Mindent, csak ezt nem, — felelé a gárdatiszt. — A czár igen ingerült. Hanem visszatérte meg kezelni fogom vagyondat.

— Hát vissza fogok még térni? — kérde Léranye.

— Badar kérdés, a három év hamar eltelik és azután szabad vagy.

A kapitány távoztával a bánásmód is rosszabbult. Három napi erős hidegben megtett utazás után úgy látszott, hogy végleg megállapodnak. Egy — piszkosságban az eddigieket is fölmúló — kunyhó látszott arra hívattva lenni, hogy a kegyvesztett komikusnak állandó lakást adjon.

De Pál czár bosszúja még mindig nem volt kielégítve. Csak most látta be igazán Léranye, hogy a szónak nem vagyunk tovább urai, míg szánkon ki nem szalad. A czári ukáz még valami kínosat tartalmazott számára.

Két vállas legény megragadta Léranyet kezét, lábait, meg kötötték és így egy fához erősítették. Jól-het szembe voltak kötve, mégis látni vélte, mint csoportosult körülötte vagy 10-15 ember, kik egy vezényszóra vállukhoz emelték fegyverüket és a következő pillanatban iszonyatos duranás szakította félbe az eddigi csöndet. A pillanat oly megrázó volt, hogy Léranye nem tudta elviselni. Ez-méletlenül szállították egy meleg helyiségbe, a hol, hála a gyorsan alkalmazott orvos szereknek, viszonyerő eszméletét.

De ki irhatná le támulatát, midőn aléltágából fölérve ugyanabban a szobában találja magát, a hol három nappal ezeiött azt az átkozott rossz viczet csinálta.

Ugyanaz a társaság van együtt és előtte áll a minden oroszok hatalmas czárja, ki nevetve szól Léranyéhoz:

— Lásd barátom, én is tudok rossz viczeket csinálni.

## Vegyes hírek.

\* **A gyógyszerum olcsóbb.** A difteritisz elleni gyógyszerum rohamos elterjedésének egyik gátló oka eddig az is volt, hogy nagyon drága. Most — mint Bécsből írják — a gyógyszerum olcsóbbá vált. Még pedig a konkurrenzia következtében, mely a Roux-féle és a Behring-féle szerum gyártásai között kiütött. De a szerum, noha ára egyharmaddal lehangyolott, még most is elég drága. Tíz köbcentiméternyi gyógyszerum ára két forint.

\* **Számozott szem.** A Journal des Débats azt a mezezerü hirt újságolja, hogy a genti egyetemen egy nő szemében valóságos számjegyeket fedeztek föl. A balszem szivárványhártyáján a 10-es, a jobb 45-ös szám egészen tisztán, akár csak kaligrafus írta volna bele, olvasható. A nőnek leánya is ilyen számozott szemű, csak hogy annak jobb szemében olvasható a 10-es szám, balszemében pedig 20 látható. Lehetséges-e, hogy a szivárványhártyán tetovirozás útján hozták létre a csodákat? ez oly kérdés, a melylyal a francia lap egészen komolyan foglalkozik; természetesen az egész meséért őt illeti a felelősség.

## A bodzavirágok között.

— Regény. —

— Irta: Sz. Buday Etel. —

(Folytatás.)

— Biz' Isten! te megzavarodtál, hogy ilyen badarságokat beszélsz. Van is nekem szeretőm! Meg azt sem tudom, mi az a szerető?

— Na hát te gyermek! az a szerető, ha egy leány után egy legény jár. S az a leány, ha úgy tesz mint te is teszel a „verebesi“ kastély urával, hogy itt is, ott is szóba áll a legény nyel titokban, akkor azt a legényt a leány szeretőjének tartják. Érted-e már Ana?

— Jaj de buta vagy te Jancsi! Ugyan hogy is gondolhatsz olyat, hogy az a finom nagy ur szemet vetne reám. Én reám, a szegény vászonruhás parasztlányra! Te! hisz olyan aranygyűrű van annak az ujján, hogy annak az árából ki is fizethetné apádat a malomból. Nagy ur az! Csak hogy nem büszke és szivezen áll ilyen egyszerű szegény lánnyal is szóba, mint a milyen én is vagyok. Hanem azért mindig illedelmesen beszél ám velem. És még milyen szépen! Szinte örvend a lelkem, ha beszédét hallom.

— Jó, jó Ana! Csak hogy a beszéd mellett meg is csókol már.

— Hát osztán? . . .

— Csak azt akarom tudtadra adni, hogy csók után következik a bűnhődés.

— Furcsa! hogy a csókot bűnös cselekménynek tartod. Hisz' nagyapó is megcsókol engem.

— Az már egészen más . . . A lányt atyján, anyján, testvérein, rokonain kívül, csakis az ura, a hites ura csókolhatja; de más nem. Minden mástól nyert csók csak meggyalázza.

Csaknem sirva, elképedten tekintett Ana az ifju legényre és elpirulva így szólt:

— Oh Istenem! ha te ezt tudtad, miért nem mondtad előbb. Akkor nem engedtem volna hogy megcsókoljon.

Mély gondolkodás után, az első bűn megösméréseivel, vesztve ártatlanságából, zavart félelemmel kérdezé:

— Te Jancsi! Az a csók is meggyalázó, a mely nem esik rosszul?

— Oh te tudatlanságba nevelt szerencsétlen gyermek! — Jajdult fel a legény két-égbeszett. — Már látom, hogy ártatlanságod ejt meg. Ana! kedves Ana! ne beszélj többé avval a nem hozzád való urival. Én szeretlek, igazán szeretlek és ezek tudására is kész vagyok elvenni tégedet feleségül. Csak térj a jó útra, a mig nem késő s ne hozzád szegyet, ósanót öreg atyádra. Lásd, már is nagy bűn, hogy az öreget avval csalod, hogy tudtánkiül találkozol avval az urral.

— De kénytelen vagyok vele, mert más ként nem láthatnám, nem beszélhetnék véle. Pedig ő oly jó, de olyan jó és kedves . . .

képzeld! Még a Katimat is szereti. És azt mondta, hogy elvisz innen bennünket Katistal együtt, olyan messzire, a hol senki nem ösmer bennünket. És olyan boldoggá, tesz minket, de olyan boldoggá, hogy még vissza sem fogunk ide vágyni többé.

— No hiszen, csak ez kellene még! Csak az a szerencse, hogy az öreg nélkül terveztek. No majd a fején találja az öreg apó a szegyet, csak merészellen előállani az az ur mondó-kájával.

— Már miért haragudna azért nagyapó, hogy ő minket boldoggá akarna tenni?

— Mert nem mindenik nagy ur jóakaratú hoz tisztességet, boldogságot a házhoz.

— Erigy Jancsi! — szólt a leány neheztelőleg — haragszom rád. Továbbra szóba sem állok veled. Miért bántod őt, aki téged soha sem bántott.

— Azért, mert ő néked nem jó akaród.

— Én meg ezt el nem hiszem.

S mint nyugalmából felriasztott özike, futott tova a lány a homokos parton, magára hagyva a legényt bánatával; de ő sem távozott nyugodtan, az ő lelki világát is megzavarták az ifju szavai.

Ezen párbeszéd után, egészen megváltozott a leánya magaviselete.

Ösztönszerű tartózkodással viseltetett azontul a szép idegen iránt. Nem volt már többé az a bizalmas, nyugodt magaviseletű gyermek, ha vele találkozott.

— Mi lelt édes szépem? — kérdezé a kastély ura, az egyik találkozásakor. — Ugy megváltoztál, hogy alig ösmerek rád. Olyan tartózkodó vagy, mint egy várurnóje és félek mint egy bátoratlan szobacziqus.

Hogy a felvilágosultság lehe érinté a lányt, vesztett bájoságából az elkapatott világfi előtt, kit nem nagy szépségével, hanem a pikántságig tudatlan ártatlanságával hódított meg és tartotta fogva a kényes helyzet szokatlan varázsa.

(Folyt. köv.)

## Közgazdaság.

### Takarmányszállítási kedvezmény.

— Gazdák figyelmébe. —

— március 14.

Megjött a rendelet, szép piros pecsétes; habár ki-sé elkésett is, de a gazdák még hasznát vehetik.

A m. kir. állomvasutak igazgatósága tegnapelőtt értesítette Hajdumegye közigazgatási bizottságát, hogy a kereskedelemügyi miniszter rendelete folytán a *korpa, kukoricza, burgonya és törköly* félékre a szállítási kedvezményt igénybe vehetik a gazdák, ha igazolják, hogy az gazdasági célokra lesz felhasználva.

A kérvény a közigazgatási bizottság elnökéhez, gr. Dégenfeld József főispánhoz, vagy ennek helyetteséhez Rásó Gyula alispánhoz intézendő; világosan kiteendő

1. a küldemény neve;
2. sulya;
3. a feladó neve;
4. a címzett fél neve;
5. a feladási állomás;
6. a leadási állomás.

A rendelet egész terjedelmében így hangzik: Hajdúvármegye tekintetes közigazgatási bizottságának

Debreczen.

Hivatkozással a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur Ó nagyméltóságának f. évi márczius hó 5-én kelt 14070—III. sz. rendeletére, melylyel megengedni méltóztatott, hogy a Hajdúvármegye területén fekvő állomásokra takarmánhiányban szenvedő mezőgazdák részére szállítandó *korpa, kukoricza, burgonya és burgonya törköly* (burgonya-mos ék, burgonya-hulladék) küldemények után kocsis és fuvarlevelenként legalább 10,000 kgrm. feladása, illetve a szállítási díjnak kocsis és fuvarlevelenként legalább ezen

sulymennyiségért való fizetése esetén f. évi március 4-től visszavonásig terjedő érvényűvel a m. kir. államvasutak összes vonalain, valamint a kezelésük alatt levő *debreczeni-füzesabonyi debreczeni-h. nánás-b. szent-mihályi* a dunántuli és a szlavóni h. é. vasutak, nemkülönben a kir. szab. pércs-bácsi vonalain külön-külön kilométer és 100 klgkint 0.10 egységével 100 klgkint 2 kr. kezelési illeték és 5 százalékos szállítási adó alapján képződő díjtételek rovatolás útján alkalmazásának, van szerencsénk a következőkről értesíteni a tek. közigazgatási bizottságot:

Miután felsőbb meghagyás szerint szigorú ellenőrzés gyakorlandó abban az irányban, hogy ezen a kereskedelmi forgalomnak is fontos czikkét képező terményekre engedélyezett díjtételek kedvezmény *kizárólag* a vármegye gazdálkodózsége által csak *mezőgazdasági czélokra*, illetve mezőgazdasági szeszyarokban leendő feldolgozás végett szá. ltandó ily küldeményekre vétessék igénybe az itt engedélyezett mérsékelt díjszámítás csak oly küldemények után fog alkalmaztatni, melyeknél a fenti rendeltetés a tekintetes közigazgatási bizottság elnöke ennek helyettese, vagy az e czéliből megbízott bizottsági tag (járás szolgabíró) által a bizottság nevében kiállított hivatalos pecséttel és aláírásával ellátott s az illető küldeményekről szóló fuvarlevélhez a feladó részéről csatolandó „igazolványai” tanúsítatik, melyben a feladó és czimzett fél neve, a fel és leadási állomás, a küldemény neme, sulya és rendeltetése megjelöltetik, továbbá azon körülmény igazoltatik, hogy czimzett mezőgazda a díjkedvezmény igénybe vételére jogosítva van.

Ezen igazolvány mintájából egyelőre 100 példányt idemellékelve küldünk, megjegyezvén, hogy a netán még szükséges további igazolvány mintákat a t. czim kívánására haladéknélkül meg fogjuk küldeni.

Az igazolvány űrlapok szigorúan elszámolandó nyomtatvány gyanánt kezelendők, mibe képest a fel nem használt, esetleg tévesen kiállított űrlapok a díjkedvezmény érvényességi idejének letelte után, hozzánk visszaküldendők.

Felkérjük t. czimet, hogy az igazolványt adott esetekben a kedvezményre való jogosultság megállapítása után az illető szállító felek részére *kizárólag* az általunk megküldött nyomtatványon kiállítani, az illetőket annak használatára iránt kellő utasítással s a kiállított igazolványokról a csatolt kimutatás mintába beírt összes adatokat tartalmazó két hétről két hétre szerkesztendő pontos jegyzéket vezetni s azt hozzánk (C. I. szakosztályunkhoz czimezve) beküldeni szíveskedjék.

**Debreczeni piac.** Márcz. hó 12 heti vásárban gabonáneműek közül piacra került buza 131.80 mm. 6.30-6.20-6.30 frt. kétszeres 107.70 mm. 5.50-5.40-5.30 forint rózsa 100.50 mm. 5.00-4.90-4.85 frt. árpa 76.90 mm. 6.10-6.00-5.00 frt. zab 91.80 mm. 6.00-5.90-5.80 frt. tengeri 211.00 mm. 6.80-6.60-; ó tengeri — frt. köles 7.50-7.30 frt. —

köleskása 12.00 frt, burgonya 2.80 frt. Széna 100 kilónként, I. r. 3.00, II. r. 2.80. montliszt 12.40, zsemleliszt 11.40 frt. Ló felhajtató 900 darab, elkelt 245 db. Szarvas marha felhajtató 2800 darab, elkelt 720 db. db. Sertés felhajtató 2750 db. elkelt 1380

Sovány sertés páronként 6-12 hónapos 15-25 frt, 15-20 hónapos 25-30 frt, 18-24 hónapos 35-50 frt, öreg sovány 50-60 frt. Kővér sertés kilója 40-44 kr. 100 kiló ó szalonna 43-45 frt. Ujszalonna — frt. Juh, telhajtató — darab. — Elkelt — darab. Husárok: marhahus kilója 40, 44, —, —50 52, 54 56. (kóser) 60 kr. Borjú hus 56-60 kr, sertés 48-52-56 kr. Juh hus — kr. — kr. Négyköbméter tölgy tüzifa 12 frt, bükfa 13 nyárfa 7 frt. Négy köbméter fa feivágása 2 frt - kr. beszállítása 1 frt. 20 kr. Nap szá m á r a k : térfi ellátással kr. ellátás nélkül -- frt —, nő ellátással — kr., ellátás nélkül —, — kr., — gyermek ellátással kr., ellátás nélkül kr.

**Érték-tőzsde.**  
(A debreczeni „közigazgatási bank részvény-társaság” közlése 1895. március 14-én.)

<b>Allamadósság :</b>			
Magyar aranyjárdék 4 %	— — —	124.25	124.75
vasuti beruházási kötvény 4 1/2 %	— — —	127.50	128.50
koronajárdék 4 %	— — —	99.10	99.30
regále váltásági kötvény 4 1/2 %	— — —	101.25	102.25
Osztrák aranyjárdék 4 %	— — —	125.—	125.50
Egységes állam kötvény 4 1/2 %	— — —	101.25	101.75
Tisza-szegedi 4 %-os nyerevény-sorsjegy	153.—	154.—	—
<b>Részvények :</b>			
Magyar hitelbank részvény	— — —	460.25	460.75
Osztrák hitelbank részvény	— — —	393.50	394.75
Magyaripar- és kereskedelmi bank részv.	128.25	128.75	—
<b>Sorsjegyek :</b>			
Magyar jelzálogbank 4 %-os sorsjegy	133.—	134.—	—
3 %-os	109.25	109.75	—
Osztrák földhitel sorsjegy 3 %-os	118 —	119.—	—
Nagyvár vöröskereszt sorsjegy	— — —	11.50	12.—
Osztrák " " " " " "	— — —	18.—	18.50
Olasz " " " " " "	— — —	13.—	13.50
Bazilika sorsjegy	— — —	8.50	9.—
Jószív " " " " " "	— — —	3.15	3.35
<b>Pénzmozgások :</b>			
Cs. és kir. arany	— — —	5.78	5.85
20 márkás arany	— — —	12.08	12.12
20 frankos arany	— — —	9.77	9.81
1 Saverignus	— — —	12.34	12.38

**Budapesti árú-tőzsde.**  
Gyömes és Balog gabona-bizományi üzlet (Nádor u. 6. sz.) tudósítása a „Debreceni Ellenőr” részére.  
Budapest, március 13.

**Napi jelentés.**  
**Gabona-üzlet.** Buzát ma mérsékeltlen kínáltak, a vételkedv mérsékelt volt, az irányzat kellemesebb lett. Elkelt 20.000 mm. teljes napi áron.

**Eladások :**

Tiszavidéki 200-82 mm.	7.10 frt.	1000-81	7.15 frt.
300-81 mm.	7.05 frt.	500-81 mm.	7.05 frt.
400-81 mm.	6.97 1/2 frt.	200-80 mm.	6.97 1/2 frt.
3 havi időre			
Zab 6.67 1/2-6.75	készpénzfizetés mellett.		

**Határidő-üzlet.** Amerikából igen szilárd árfolyamokat jelentettek mire nálunk is szilárdan indult az üzlet buzában, de később az igen enyhe időjárásra tetemesen, 4-5 krral meglenyhült. Tengeri szitén szilárdabban indult, zárlat felé csekély vásárlási kedv következtében lanyhább lett. Zab és rozs változatlanok.

**Zárlat 1 óra :**

B u z a márcz. ápr.-ra 1895	6.77-6.79
május-juniusra 1895	6.76-6.78
szept.-októ-berre 1895	7.10-7.12
R ó z s márcz.-ápr.-ra 1895	5.60-5.62
szeptem.-okt.-re 1895	— — —
Tengeri máj.-jun-ra 1895	6.36-6.37
jul.-augusztusra 1895	6.39-6.41
Z a b márcz.-áprílra 1895	6.20-6.22
Repcze aug.-szept. 1895	10.70-10.80

**Zárlat 4 óra :**

B u z a márcz.-ápr.-ra 1895	6.75-6.77
május-jun.-ra 1895	6.74-6.76
szept.-okt. 1895	7.08-7.10
R ó z s márcz.-áprílra 1895	5.69-5.71
szept.-okt.-re 1895	5.98-6.—
Tengeri máj.-junra 1895	6.34-6.36
jul.-auguszt.-ra 1895	6.38-6.40
Z a b márcz.-áprílra 1895	6.20-6.22
Repcze aug.-szeptre 1895	10.75-10.80

Időjárás : esős.

**Debreczeni városi színház.**  
Idénybérlet 130. szám. Páros bérlet.  
Ma, csütörtökön, 1895. március 14 én.  
**Sabinnők elrablása.**  
vigjáték 4 felvonásban. Irta Schönthan, fordította Benedek Gyula. (Rendező Sándor Emil.)

Holnap, Pénteken, 1895. március hó 15-én Páratlan bérletben.

**BIBOR ES GYÁSZ.**

Eredeti történelmi dráma 4 felvonásban, 7 képben. Irta: Hegedűs Lajos. (Rendező Bács. K)

**H E T I M Ū S O R :**

**Szombaton,** március 16. Gascognei nemes, operette 3 felv.-ban. Irta: Souppé. (Páratlan bérlet).

**Vasárnap,** március 17. Bubos pacsi rita, életkép 3 felvonásban. Irta: Wildenbruch (Páros bérlet.)

Kiadó és laptulajdonos :  
„Osokonai” nyomda és kiadó r.-t.  
Felelős szerkesztő: **Eötvös K. Lajos**  
Helyettes szerkesztő: **Katona Imre.**

**Egy tekintélyes régi életbiztosító társaság, a melynek üzletága igen könnyen terjeszthető, a debreczeni**

**főügynökség**

vezetésére alkalmas egyént vagy céget keres.

Szíves kimerítő ajánlatok „Humanitas” jelige alatt **Goldberger A. V.** hirdetési irodájába, Budapest IV., Váci-utca 9. sz. alatt kéretnek.

**• KWIZDA-fele köszvényfolyadék •**

Évek óta kipróbált, fájdalomcsillapító házszer **köszvény csusz és idegbajok ellen.**

Kapható minden gyógyszerárban.

Tessék a védjegyre ügyelni s a vételnél határozottan kifejezni:

Főletét: kerül gyógyszerár Korneuburgban.

1/2 palaek 1. frt o. 1/2 palaek 60 kr.

**• KWIZDA-fele köszvényfolyadék •**

**Női ruhák**

a legdivatosabb kivitelben készítettnek

**Kunz József és Társa cég**

női divatárú osztályában.

**Gyász ruhák 6 óra alatt.**

Tavaszi és nyári ujdonságok és különleges egyes ruhára való szövetek raktárra érkeztek.

Arany érem Pécs 1888.

Kárpáti mellszörp  
**köhögés ellen**

mell- és tüdőbetegek részére.

Ezen szörp mell- és torok-bajoknál, elnyálkásodás, rekedtség, idült hurut, inger és számarköhögés, nehéz lélegzés, tüdővész, továbbá általános és gyomorgyengeségnél legjobb sikerrel használtatik.

A mellszörp gyermekeknek is adható. Egy nagy üveg ára 80 kr., egy kis üveg 50 kr.

**Kárpáti mellpasztillák.**

Ezen pasztillák a Magas Tátrán található gyógyfüvek és gyökerekből készülnek, szintén legjobb sikerrel használtatnak a fentebb felsorolt betegségeknél. Egy doboz ára 25 kr.

**Kárpáti mellthea.**

Egy nagy csomag 40 kr., egy kis csomag 20 kr. Szintén kitünő sikerrel használtatik a fentebb felsorolt betegségeknél.

Valódi minőségben kapható a készítő **Molnár Lipót** gyógyszerésznél Kassán. Debreczenben **Dr. Rothschnek V. Emil** gyógyszer-tárában.

(Telefon hálózat 5-ik szám.)

**Magyar lack és kenczegyár Budapest.**

Ajánlja legfinomabb és igen tartós angol mód szerint készített **kocsi-** (Kutschen), **kopál-**, **damár-** és **koporsó lackot**, **Siccatisz** kívül és belül mu kára, a legkitünőbb **borostyán szoba padló-lackot** minden színárnyalatban gyári ár szerint.

Gyári raktár: **KOHN HENRIK** urnál,  
Debreczenben, főútlelet Rózsa-tér 12. Festék detail osztály Nagy-Hatvan-utca  
1577-78. szám.

Ugyanott a legelőnyösebb árban kapható festők részére: **minták, ecsetek** és minden a **festők** és **augag-szakhoz tartozó fa, bőr, fal és vas különlegességek.**

Véd



jegy.

Kitünőnek és megbízhatónak ismert

**BORKIVONATUNKAT**

melegen ajánljuk.

Eredeti gyári árjegyzék szerint kapható minden jobb fűszer- és csemege-kereskedésben **DEBRECZENBEN.**

Valódiságáért az alant jegyzett igazgatóság szavatol

**Tokaj-hegyaljai Cognacgyár Részvénytársaság S.-A.-Ujhely.**

**Dr. Nyomárcay Ödön**

Zenpléamegye közpórház orvosa.

**Székely Elek**

ügyvéd.

Figyelem a fenti védjegyre !!

**A TAVASZ**

beálltával, **Bécsből** hazaérkezve, van szerencsém tisztelettel értesíteni, hogy

**női divattermemet**

a legujabb bécsi és párisi **modellkalapokkal** dúsan szereltem fel, melyeknek megtekintésére a nagyérdemű hölgyközönséget felkérni bátorodom.

== A legegyszerűbb kalapoktól a legdiszesebb kiállításúig bő választékkal szolgálók. ==

**Művirágok, tollak, tavaszi virág-, csipke- és gyermek-kalapok**

legnagyobb választékban.

Üres kalap formák 60 krtól, diszitetek 1 frt 80 krtól telfelé.

Mindennemű **JAVITÁST** és **UJITÁST** a legjutányosabb áron elfogad

**Szabadszállásy Nagy Mariska**

divatárusnő,

**DEBRECZEN, Batthyány-utca 2557. sz. (Takács-ház.)**